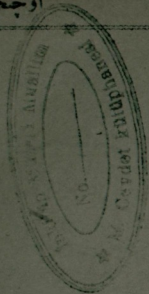

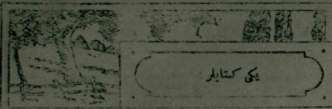
۱۵ اگستوس ۱۹۱۸

صافی : ۵۷

اوجنی جلد

کی محبوس

یکی کتاب

تورک کشمک، اسلاملا شمع، معاصر لاشمع

مؤلفی: ضیا بک آب

[نثری، یکی مجموعه ۱۹۱۸]

ضیا بک اوچ درت سندن بری مختلف پرله یازدنی مقاله‌ری بو اسم آلتنده طوبالاش؛ یکی مجموعه کیانی میاندنه ظریف برکوه آلتنده نشر ایتیرمشر. آلتش صحیفه‌ی بورساله، تاسمندن باشلاهرق، اجتماعیات مدرسنک بوتون فکر مجادله‌ری، مساعیسنه هدف تشکیل ایدن غایبی، عینی زمانه، مملکتزده‌کی اوچ مهم جریان خلاصه ایدییور: ملیت، دین، مذیت.

اساساً، ایلک مقاله‌ک موضوعی ده (اوچ جریان) در. ضیا بک بوند، بو اوچ جریانک حقیق احتیاجلردن دوغدینی، تطبیقندن سورکده کیانیلیق جریانی ایضاح ایتدیکدن سورکده تورکک دوغوبسنه استناد ایتدین عثمانلیق سوداسنک مضرتلری صایور. سورکا ملیت، دین، مذیت حسارنک بریرنه تمارض ایتدییکتی. بالعکس بریردن قوت آلدینی ایضاح ایدییور.

(لسان) مقاله‌سندن تورکیه‌ک ساده‌لشدیرلیسی لزومی، (عننه وقاعد) بختنده هر عافله‌کارک، هر درادقارک صرف قاعده‌ی تابع فالده‌لری بوونی ده یا کاش تاتی ایتدیکلری سویلیور. «تکاملدن دوغمه» مؤسسه‌لر می تاریخی اتمالری تأمین ایدیرک جانی عننه‌لر حاله صواقعخنه، بونلری بر طرفه آثارق هر اولکدن (تاریخنه، عننه‌لر قاعدلر)

سورتنده مؤسسه‌لر آلتش. «قاعده‌ی، فقط عننه‌لر بر ملتر. نه ملی، نه دینی مؤسسه‌لر منک اساسی، میدانی آرامادینز کی، مذیتک منبع تکاملی ده تدقیق ایتجور. حالیکه اولامل و دینی عننه‌لر منک تکاملی آرامی بر ملی، دینی تاریخنزک، قفق، کلانک کلت. تاریخلری بیلمی بر. «عننه بر مؤسسه‌ک مختلف زمانلر ده کی شکاری آراسنده اتمال و آهنگ تأسیس ایتکله قائلز، بوتون مؤسسه‌لر عینی اصلدن نموزوله اشتقاق ایتدیکتی ده کوترمه هبسن بریرنه ربط ایدر.

(حرت زمره‌ی، مذیت زمره‌ی) بختنده مختلف اجتماعیات عالمزینک اجتماعی حادثه‌لری تعریف خصوصنده کی تحافلری موضوع بحث ایدیرک «حرت ایتیرمشر» فرد، اجتماعی روجدانک اداره‌لری کندنه قیمتی مفکوره‌لر عد ادوب اونلری دستور العمل اتخاذ ایتکله، مذیت ایتندن فرد، اجتماعی برعقلک منطقی چرچیولری دائره‌سندن دوشونمک مجبوردر. «دیور» «بزورکلر، عصری مذیتک عقل و علیله

اولدینی سویلیور [۱]. اسفانه کوره، تورکککک متشانی عتیل ایدن وعده عننه کوره، شومهرده اقامت ایش و بالاخره تورکستان طرفلرینه هجرت ایش اولسی عتیل اولان اوغوزک تکلم ایتدیککی اسالک شومهرجه اولش اولسی و بنا علیه تورکیه ایلک شومهرجه آردسند فرابت بولشده هیچ بیدالاحتمال دکلد. شمیدی، مملکت اسمی اوله‌رق ذکر اولنان «عوص» تعبیرنه کلم:

بو مملکت سوریه - عربستان صحراسنده کاشدر. کتاب مقدسک عتیل [۲] ترجمسند، انسان اسمی اولان «عوص» Os و Ox و مملکت اسمی اولان «عوص» Austis ایلک کوسترلشدر. بو ترجمه ده، Austis ک، عربستان ایلک بحرولطک جنوب و جنوب غربیسنده کاش اولنان مقیدر.

تورکستانه بولنان و غربیه اسمی جیجون اولان نهرک یونانجه اسمی Oxs در. بونهرک بوصورته تسمیه اولشسک سبی، اوغوزک نامنه نسبت ایتلشدن ایلری کلدیکنه احتمال وریلیور. تورکیه ده «اوکوز» صو دیکدر. Oxs ک، amu یاخود amu-daria نامنده بشقه براسی وارد. شومهرجه «ص» a و آتورجوده «صو» mu اولدیننه کوره Oxs ایلک Amu نك معناری بر اولدینی چیقمازی؟ بالاده مملکت اسمی اوله‌رق کوسترلن عوصک، Oxs نهرله - وضعیت جغرافیایلی اعتباریله - هیچ بر مناسبتی یوقدر. Oxs ک، اوغوزک اسمنه اضافه یاداولش بیدالاحتمال دکلد، زیرا اوغوز تورک، و Oxs ده تورکستانک چوک نهرید.

ونایقه استناد ایتدینز بوکوجوک تنبی - تورک تاریخی ایلک اشتغال ایدنلره یاردم ایدمبیلر فکرله - بوراده نشری مناسب کوردک.

آرام غلاتی

[۱] F. Hommel, *Die Geschichte des alten Morgenlandes*, صفحه ۳۵.

[۲] میلاد تقریباً ۲۶۰۰ سنه اول، بخش مترجم عهد عتیق عبرایجندن یونانجه ترجمه ایتدیکلری ایجون، بوترجه بتلر = Septante نامیه. مرویدر.

کینک اوزره بونلریله برابر کلدانلرک «اور» شهرندن چیقدی و حارانه کلوب اوراده اقامت ایتدیلر.

تعداد ایتدیکز بو صوک بش ققره، حضرت ابراهیمک، پدری ایلک کندیسک و بتون عائله خلقتک «اور» ده اقامت ایتدیکتی وارض کمنانه هجرت ایتدیکلری وقت، تراک، اوغلی ناخور ایلک زوجسنی آلدینی کوسترور. دنکک ناخور ایلک زوجسی «اور» ده قاشلدر. ناخورک، پدریله برابر عربت ایتدیکتی، یوقارده ذکر کی کن تکون مخلوقانک بکرمنجی ققره‌ی کوسترور. بو ققره موجبنه، حضرت ابراهیم، قرداشی ناخورک زوجسنک چوجوق طوغوردینی ایتشمدر. دیکک حضرت ابراهیم ایلک ناخور بر رده ایتجورلردی. حضرت ابراهیم ارض کمنالده و ناخورده «اور» ده اختیار اقامت ایتلر ایدی.

اور شهری زرده کاشدر؛ اور [۱] فرات نهرینک صاغ ساحلنده کاش اولوب شمدیکی اسمی المفیدر. مورخ مابر [۲] بابل جنوبنده بولنان شتعار = Sinear قلمه‌سکک مشهور شهرلی، جنوبنده یانی فرات نهرینک منعی جوانلده بولنانلر درمعدر. بو شهرلر میاندنه اور، سین = Sin، اوروک = Lourouk [۳] الخ مذکوردر. شمیدی بوراده برسؤال وارد اولیور. شتعار هانکی قلمه‌ده؟ له‌ورمان، شتعارک، شومهر Sumer اولدینی یازور. [۴] راداو عین مطالعه ده بولنیور [۵]. مشهور آتورینچی Sayce بواکی عالمک افکارینه اشتراک و لاغندوندن افکار مسروده‌ی تصویب ایدور [۶]. «اور» شهرینک شتعار عتیق شومهر مملکتنده بولشی و اوغوزک «اور» ده اقامت ایش اولشی کیتی، بعض علما بختنده مناقشه موضوعی تشکیل ایدن شومهرجه - تورکیه فراچی مسئله‌سک تنویرنه خادم اولمازی؟ هومل، تورکیه‌ک شومهرجه فراچی

[۱] اورک آتورجیسی Uru (نور) نفط اولنور) اولوب معنای «شهر»، «یورد» در. Assyrisch, Muss = Arnolt *englisch-deutsches Handwoerterbuch* صفحه ۹۲. (تورکیه ده قولاندینز «یورد» کله‌ی، عیبا عتیق معنا افاده ایدن «اور» کله‌سک عینی اولماسونی؟ تورکیه ده اور، تیه دیکدر)

[۲] *Geschichte des Altertums*, E. Meyer [۳]

برنجی جلده کینکجی نصی، ۲-۵۱۲.

[۴] اوروفک یونانجه‌ی orhi در. عیبا اورخون کله‌ی بوکله‌کد منمشعی!

[۵] *Etudes, 2me Série*, Lenormant [۶] *Early Babylonian History*, Radaut

صفحه ۲۱۹.

[۱] *ASumerian Grammar*, S. Langdon [۲] *and Chrestomathy*

صفحه ۲ (شرح قلمه‌ده)

عجز اولادینز حاله بر (تورک - اسلام) حرق ابداع ایتمک چالیشلری « نتیجه سته واریور . (تربیه) مقاله سنده ضیا بک، بزده نام برتریه ک اوج قسمدن مرکب اولنی لزومی کورورور ؛ بونلرده «تورک تربیه سی، اسلام تربیه سی، عصر تربیه سی» در . بو تربیه لردن هر بیرنه اساساً تضاد ایدیورز ؛ هر مکتبده چوجو قلمز تورک لسانیه تاریخی، قرآن کریمه علم حالی، مسوکرا قلمری اوکرمتیور . تنظیمدن اول یالکیز اسلام تربیه سی واردی . تنظیملرک اوروپائی تقلیده باشلامه لریله مملکتده عصری بر تربیه کردی ؛ بو ابکی تربیه آراسته مجادلر اولدی . علملرک جمعی آلتنده اسلام تربیه سی یاواش یاواش کری چکیدی . دین درساری جانی بر صورتده اوقولومعه باشلادی . ضیا بک دینی تربیه سی شدیکدن فضله اعتنا ایدلنی ایلری سورورور .

ضیا بک بوراده فکر منجه تربیه مفهومینی کاشش آکاشش بوئی تدبیرله قاریشدرمشدر . قرآن کریمه علامتک تدبیری هیچ بر زمان دینی تربیه ویرمک دیک اولامه یکنی کی، ریاضیات تدبیریه چوجو قلمر عصری تربیه ویرمکه کفایت ایدمش . ملنک تربیه سی یایان درس لر دکادر ، ملندر . اولنک ایچون «تنظیمدن اول یالکیز اسلام تربیه سی واردی» دیک بک دغری اولاماز . هر حاله اوندن اول اودورده کی ملی، دینی بوئون حسلرک چوجو قلمر اوززنده بر تاثیر ی واردی .

ضیا بک (مفکوره) بحثده ، ملی غلیان ، ملی نسلک آلتزنده مفکوره ک فصل دوغدینی وایجاز ، تأیید فونلریله روحلارده فصل بر وجد او یاندردینی تصویر ایدیور . بالخاصه شو سطرلر ذکره ذکر : « برملت یارایی مفکوره سته مالک اولدقن مسوکره آرتق معلوم بر اضباله دغری کیتیز ؛ موعود ، مشر بر ادم هرکون دها ، واضح ، دها جانی بر صورتده نیجی ایدهرک اون کندیسه چاغیر بر مفکوره سته دولتر هر آن قویاچق بر قیامت بکالر ؛ مفکوره کی ملنلر ایسه سیاسة آخرته انتقال ایتش اولسر ییله عتق بر (بعث بعد الموت) ایلمه یشر درلر . عمومی حربده یکیدن دیرلن بر چوق ملنلرک (جالانته) حادثه سی ضیا بک یازمش اولدینی بو سطرلره حق ور دیردی .

بونلردن ماغدا ، «تورک ملتی وئوران» ، «ملت ووطن» ، «ملت مفکوره سی» ، «ملت و اسلامیت» بختری ، شو زمانه هر یکک هر زمان فکرینه کان سؤالره ، جانی حادلره تماس ایدیور . کنابدک بختلردن هر بری آیری آیری تدقیقه محتاج اولدینی کی ، بعضیلری اوزون مناقشه لره مساعده . بزوراده کتاک یالکیز هیت عمومیه سی ، استقامتی حقدده رفکر ویرمک ایسته دک . مقالر آراسته بر سلسله ، بر رابطه موجود دکادر . بولر کل تشکیل ایدن بر اثرک مختلف ویکدیرکینه مربوط بختری اولامقله برابر عینی

اساس فکرک ، عینی سالک دوشونجه سنک اطرافده یازلش ، روحاً برلندن آریلای مقاله لر در . علمی دوشونجه لری افاده ایدن لسان بر آرز صغیشیق اولقله برابر ، اثر ، احتوا ایتدیک فکرلرک کاشفته ، دولونقله نسبتله صریح وساده در . رساله ، بوکونکی تورکلیکک جریانلرک حقی استقامتی ، دیکر جریانلر قارشیدنده سوو قهاره میدان ویرن موقعی بک کوزل شویر ایدیور .

نجم الدین صافی

علمی تدقیق

شرق مسئله سی

منور کمنچار منورن سراج اوغلو محمد شکری بک طرفندن چنوره دارالفنوننده ویرایش اولان وچنوره وئوران تورک یوزدرنده تکرار ایدیلن قونقرانلرک خلاصه سی :

تاریخک الک مهم آثارینی یاشاورز . عالم شول بر چوق مسائل قلیچ ایله قلدک تعاون مجادلر سندن دوقه حق بکی حیاته قول آچش بکله شورلر یاشادینغز بو بووک کونلرده تاریخلرک و حق اوروپا تاریخ سیاسیستک الک بووک و دیکلری بر مسئله سته تماس ایتمک جرآننده بولونجه نم . اولنک ایچون هر شیدن اول بو جرآنکارلردن متولد کنامک مقصده مک صمیمیت وسی آرزوسنه باغلاشینی رجا ایدیورم . درین بر تدقیق و تبیینده زیاده کوچوک بر معلاله و حاکم معمول اولان حسیحاکم بر ایکی آرقده اشک تشدید و تصحیحیله علمی بر سنا آکتاب ایدرسه کندیمی بختیار عد ایده جمک .

مشهور مؤلاردن آ آلبدر سورلر ده کوره : «شرق مسئله سی تورک لک اوروپایه مروریله» «باشلامشدر . روسیه قوتلی بر اوروپا حکومتی» «اولور اولماز بو مسئله کی منافعه توفیقاً حله» «قالشش و امنانه واصل اولنی ایچونده دایما» «آوسقربا ایله برلکده جالشق لزومه قائل اولمشدر» «آوستریا و مجارستان خارجی نظارتی اوزون ستملر اشغال ایتش اولان اوقوت آره تال ده» «تورکیه» «تماس ایدن مسائلک اوجی پترسبورغده بولونور» «بالان شرق مسئله سی روسیه احداث ایتدی .» دییور .

دخا هر چوق دیپلومات ، محرر و مؤلارده مراجعت ایدلسه هان عینی نتیجه یه واصل اولور . بوندن شونی اکلارده که اهل صلیبار یکنانه سائق اولان دین و مسلمانلرک ارض مقدسدن قوغولسی مسئله سی ، تورک لک اوروپایه مروریله ، برنی یاواش یاواش بکی بر مسئله یه ، شرق مسئله یه ترک ایتش و روسیه نک ظهوری مسئله یه حاد بر شکل ویرمشدر . مسئله ک شو عرض ایتدیکم اختیارلغه رغماً اسی هرز تازمدر . اون ملوزنجی عصرک نصف اولی واسطه دغری مشهور ایدن قریم عصیانندن بری درک

«شرق مسئله سی» تعبیری مطبوعات طرفندن قولانقله باشلادی . یالکیز بو نقطه نظر دن تدقیق اولنجه شرق مسئله سی خارجی بر مسئله در . فقط اونو غایلم که او عینی زمانده داخلی درده . بو صفحه مطالعه ایدیلنج کوریلرک ، مسئله یی عینی غایلملرک قوت و شوک سنده بولشدر . چونکه قدرت و اقتدار لریه فوق العاده مغرور اولان عثمانلار و عثمانی پادشاهلری زیر حکمرانیه آلفاری خرسکیان عناصره بر طاق امتیازلر اهدا سنده قطعیآرتد کوسترمه مشا رو بصورتله هر جماعت دینی واداری برر وحدت تشکیل ایلرینه سبب اولشاردرکه بو وحدت ، بر حکومت ایچنده قورولان حکومتلر بالاخره اخلال جعیت و قومیته لرینک تعضولرته قوی برر استناد تشکیل ایتلاردر . و نهایت مسئله ک اوجی برر صفحه سی وارک عینی زمانده خارجی و داخلی ایکه سیاسی اولان مسائل احتوا ایدر . و شرق مسئله سنده اختلاط ک الکولود بر میجی در . بو صفحه دخی دولت غایمیه ک شو یا بو اوروپا حکومتلریه ویردیکی مساعدا ت مخصوصه ایله باشلار ، مسوکرا خرسکیان تبعه منورن بر قسمی اوززنده شو و یا بو حکومتک حق حیایه سی طامق صورتیله بوئون بوئون چتلاشیر .

دونکی بوکونکی شرق مسئله سی اولکی شرق مسئله سی اولقندن ایته چوق اوزاقدیر . مضافه بیله که او ، بر چوق بحران دورهلرندن کچرک منظره خارجی سی بکی بکی افکار و نظریات واسیل اوکنده متعدد دفعه لر دکشدرمش ایسه ده واصل اولنی ایسته ییلان غایه اصلا تعیر ایتمه مشدر : اوده تورکیه ک تقسیمی در .

برطرفدن افهام و تفهیمی تسهیل ایتمک آئی ، دیکر طرفدن مسئله عامللرک زمان زمان تبدیل شکل وکسره ایسی ، شرق مسئله سی اوج دوره ایچنده تدقیق و عرض ایتمه سائق اولدی . وینه نظردککنزه عرض ایتمک ایسترمکه هر دوریه اولاد داخلی ، مسوکرا خارجی و نهایت عینی زمانده داخلی و خارجی اوج مختلف صفحه یه باقنده بر فائده سیاسی کوردم . چونکه قانع اولدم که برینک الحاق واقعی هیچ بر زمان دیکرینک احادی دیک دکادر .

برنجی دوره

۱۳۵۶ تاریخنده تورک لک اوروپایه مروریله باشلار و ۱۸۶۶ تاریخنده قانونی سلطان سلایک دور عظمت و حشمته نهایت بولور .

۱ - برنجی صفه . داخلی .

بو دوره ک الک بارز منظره سی اوروپا ک شرفنده فتوحات امارلریله مجهز قوی ایلیه بر حکومتک سرعته تأسیسیدر . عثمانی نایبه شیرت آلا ن حکومتک اصول ادا دمی عینی زمانده «دهمورلیک» (آرستوتفراتیک) ایدی اسلاملره تعلق ایدن